

Management zdraví telat masného skotu

Josef Illek

Jitka Andělová

Veterinární univerzita Brno

Veterinární centrum Sušice

Než se nám tele narodí...

- Péče o matku před porodem
 - výživa
 - zdravotní stav, končetiny, vemeno, ...
 - preventivní akce- vakcinace, aplikace vitamínů...
- Příprava ustájení
 - oddělení konfliktních krav, cucalky
- Příprava vybavení na telení-provázky...

Porod, po porodu- kráva

- Ideálně do porodu nezasahovat, přiměřená pomoc
- Chování krávy- vytvoření mateřského pouta – klidné prostředí
- Ošetření a kontrola krávy- vemeno, lůžko...

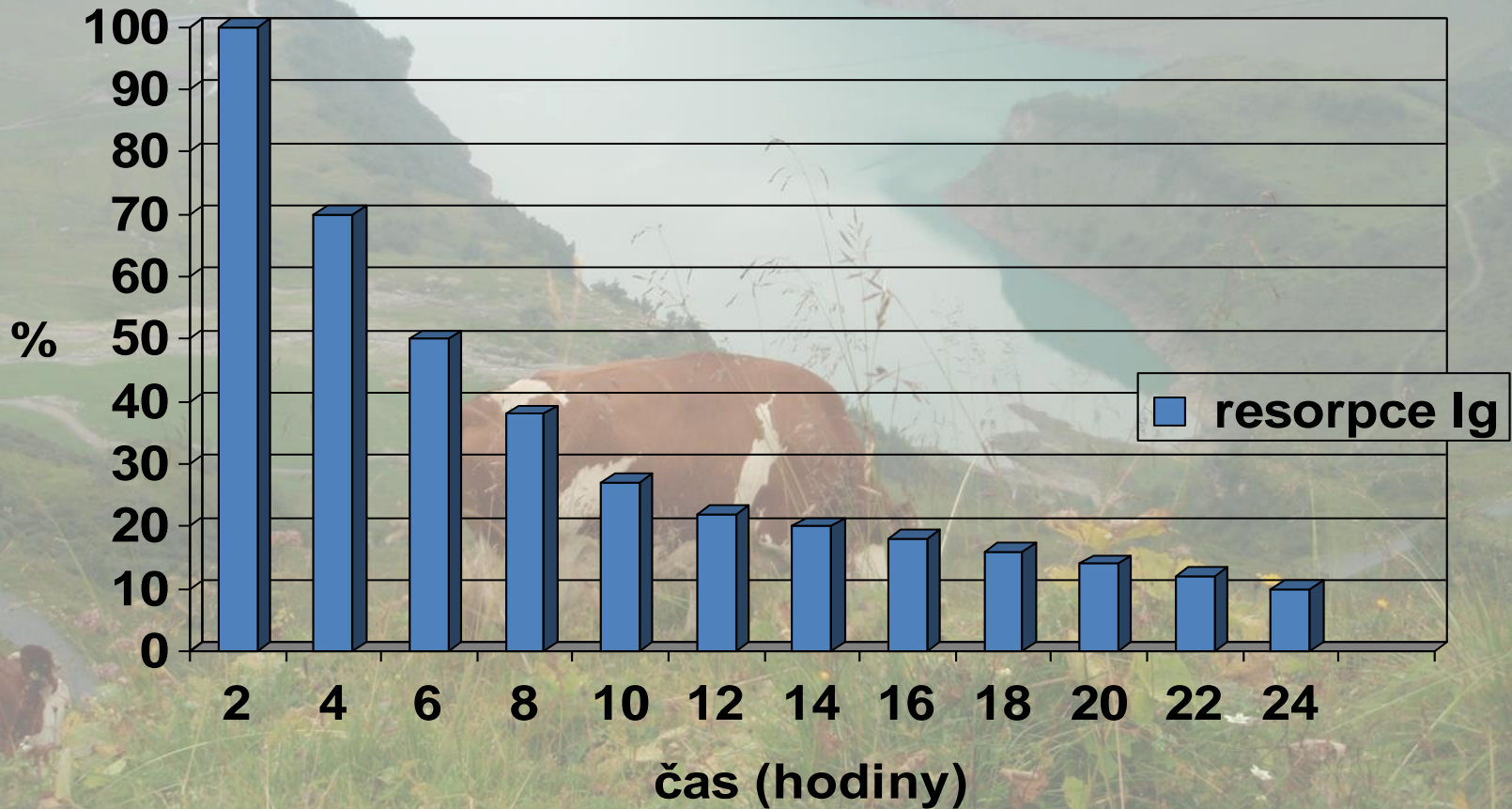
Po porodu- tele

- Ošetření telete- pupek, dýchání
- Posouzení životaschopnosti
 - zdravé
 - dobře vyvinuté- vrozené vady, hmotnost, srst
 - životaschopné- reakce na okolí, sací reflex
- Kontrola napojení kolostrem
 - zdravé tele aktivně hledá struky

Kontrola napojení kolostrem

- Napití je důležité
 - zdroj energie, základních živin
 - přes placentu nepřestupují protilátky a vitamíny rozpustné v tucích (A,E)
- Pití kolostra
- Posouzení náplně břicha
- nejméně 2 litry do 2 hodin

Vývoj vstřebání protilátek u telat

Kontrola napojení kolostrem

- Stanovení koncentrace bílkoviny krevního séra
- Stanovení imunoglobulinů
- Stanovení vitamínů A, E
- Stanovení aktivity enzymů (GMT)

Kontrola kvality kolostra

- Kolostroměr, refraktometr x odhadem

Pokud je mlezivo méně kvalitní...

- Mlezivo do jiné krávy- čerstvé, zmražené
- Kolostrální pasty
- Vitamínové doplňky
- Probiotika

Shrnutí

Zdravé tele je základ

- Ošetření telete
- Kontrola napojení kolostrem
- Čisté, klidné prostředí
- Pravidelná kontrola, včasná terapie

Neonatální onemocnění

- První měsíce nejrizikovější- souhra faktorů
 - imunitní systém telat není plně vyvinutý
 - původci infekcí- často silný infekční tlak
 - prostředí- vliv povětrnostních podmínek, čistota

Stav onemocnění v chovech

- Nejčastější
 - Průjmová onemocnění
 - Respirační onemocnění
- Méně častá
 - Onemocnění pupku
 - Metabolická onemocnění
 - Zdravotní problémy po komplikovaných porodech
 - Artritidy, polyartritidy

Průjmová onemocnění

- Venkovní odchov x chov ve stáji, hale
- Příznaky- řídké výkaly, apatie, vrávorání, ztráta chuti k příjmu krmení, dehydratace, zvýšená teplota

Průjmová onemocnění

- Diagnostika původu
 - neinfekční, dietetický
 - viry- Rotaviry, Koronaviry
 - bakterie- E.coli, Clostridium, Salmonela
 - parazité- Kokcidie, Kryptosporidie
- > pokud víme co za patogeny máme na farmě, lépe nastavíme léčbu a preventivní opatření

Průjmová onemocnění –co s tím?

- Léčba

- neinfekční

- elektrolytové roztoky

- přírodní produkty- dubová kůra, esenciální oleje...

- probiotika, prebiotika

- infekční

- antibiotika

- kokcidostatika

Průjmová onemocnění

- Prevence
 - čistota prostředí
 - kvalitní mlezivo
 - vakcinace

Respirační onemocnění

- Příznaky –kašel, rýma, ztížené dýchání, apatie, zvýšená teplota...
- Původci
 - Viry- parainfluenza...
 - Bakterie- Pasterella, Mannheimia, Mycoplasma...
- Vliv prostředí- počasí, vzduch ve stáji...

Respirační onemocnění – co s tím?

- Léčba
 - podpora imunity
 - přírodní produkty- esenciální oleje
 - antibiotika
- Prevence
 - podmínky prostředí
 - vakcinace

Ostatní onemocnění

- Onemocnění pupku
 - ošetření, čistota prostředí
- Záněty kloubů
 - častá komplikace po zánětu pupku
- Zdravotní komplikace po těžkém porodu
 - poranění, přidušení

Na závěr...

- Nepodceňovat péči o novorozená telata
- Preventivní opatření jsou vždy výhodnější než léčba
- Navržení účinných protokolů léčby
- Neexistují univerzální vakcinační programy- je třeba hledat řešení pro konkrétní farmu

Děkuji za pozornost

